

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН NEWSLETTER

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ

AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE AND TOLERANCE

СЪДЪРЖАНИЕ:

ФОКУС

стр. 2-3 | Осми април е ден на ромското пробуждане
стр. 3-5 | Институции и посолства отбелязаха Международния ден на ромите
стр. 6 | Честит 24 май!

НАБЛЮДАТЕЛ

стр. 7-8 | ОПНОИР е "отблокирана"; Комитетът за наблюдение насочи 82,5 млн. лв. към детските градини

РОМСКИ ЖЕНИ

стр. 9-10 | Слънчева Барселона събра ромски жени от цяла Европа за Вторият международен ромски женски конгрес

ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

стр. 11-13 | Петнадесет посланици дискутираха ромската интеграция
стр. 13-15 | СТАНОВИЩЕ НА ЦМЕДТ АМАЛИПЕ По Националните програми за развитие на образованието - 2018 г.

КХЕРЕ - У ДОМА

стр. 15-17 | РОФ обяви конкурс за стипендии на студенти-роми: краен срок е 15 май
стр. 17-18 | Европейската комисия одобри Гражданския доклад за изпълнението на Националната стратегия на Република България за интеграция на ромите
стр. 19--20 | Пояснения относно абзац от Гражданския доклад за изпълнението на Националната стратегия на Република България за интеграция на ромите

РОМСКО ОБРАЗОВАНИЕ

стр. 21-23 | Учители - роми дискутираха развитието на училищното образование с министър Вълчев и зам.-министър Сачева

УЧИЛИЩЕ

стр. 23-25 | Когато „Заедно успяваме“ или как премина първото зелено училище по проект „Заедно намираме решения“
стр. 26-31 | Основни послания от конференцията Състояние на ромската образователна интеграция: от иновативния модел в час до иновативното училище
стр. 32-33 | Баскетболна звезда от САЩ гостува на ОБУ "П.Р.Славейков", с.Джюлюница

CONTENT:

FOCUS

page 2-3 | April 8th - the Day of Roma awakening
pages 3-5 | National institutions and embassies celebrated the International Roma Day

OBSERVER

pages 7-8 | OPSESG was "unblocked"; The Monitoring Committee directed BGN 82.5 million to the kindergartens

ROMA WOMEN

pages 9-10 | Sunny Barcelona gathered Roma women from whole Europe for the Second International Roma Women Congress

ADVOCACY

pages 11-13 | Fifteen ambassadors discussed the Roma integration.
pages 13-15 | OPINION OF Amalipe Center concerning the National Education Development Programs - 2018

KXERE - HOME

pages 15-17 | REF announced the Roma student scholarship competition: Deadline is 15 May
pages 17-18 | The European Commission approved the Civil Society Monitoring Report on the Implementation of the National Strategy of the Republic of Bulgaria for Roma Integration
pages 19-20 | Clarifications about a paragraph, included in the Civic Report on the Implementation of the National Strategy of the Republic of Bulgaria for Roma Integration

ROMA EDUCATION

pages 21-23 | Roma teachers discussed the development of school education with Minister Valchev and Deputy Minister Sacheva

SCHOOL

pages 23-25 | When "We Succeed Together" or the first school camp held under the project "Together we find solutions"
pages 26-31 | Key messages from the conference The state of Roma educational integration: from the innovative model to the innovative school
pages 32-33 | A basketball star from the USA is visiting PRSlaveykov Unified School in Dzulyunitsa

www.amalipe.com

2018

ФОКУС
FOCUS

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ
ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE
MONTHLY
NEWSLETTER

AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE
MONTHLY
NEWSLETTER

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ
ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

ФОКУС
FOCUS

ОСМИ АПРИЛ Е ДЕН НА РОМСКОТО ПРОБУЖДАНЕ!

Осми април е Международният ден на ромите. Предложен е като такъв от Международния ромски съюз (Romani Union), а от 1992 г. е признат и от ООН и Съвета на Европа. Днес всички институции на Европейския съюз признават и дори отбелязват Осми април като Международен ден на ромите.

На този ден почитаме паметта на половин милион роми, избити по време на Втората световна война, когато нацистите прилагат системен Холокост и спрямо ромите. Но причината точно Осми април да е денят на ромите е свързана с факта, че на този ден през 1971 г. започва първия Световен ромски конгрес в Лондон, който приема химна и знамето на ромите. От тогава го отбелязваме като символ на ромското движение, на това, че ромите от целия свят се обединяват в стремежа си за равноправно вписване в глобализиращия се модерен свят. Запазването и обновяването на ромската идентичност е важна част от този процес: идентичност, която запазва изконните ромски ценности, но разкъсва патриархалните окови пред модерния ром; идентичност, която включва идентичностите на различните групи и е мост между тях. Защото само гордият със своята идентичност човек може да бъде равноправен.

Затова Осми април е Ден на ромското пробуждане! А призивът „Опре Рома!“ звучи като „Събудете се, роми!“

Всички ние имаме щастието да живеем в епохата на ромското пробуждане и да допринесем за нейното случване. Това е и нашата отговорност! Честит Осми април, съмишленици!

APRIL 8TH - THE DAY OF ROMA AWAKENING

April 8th is the International Roma Day. It has been proposed as such by the Romani Union and since 1992 has been recognized by the UN and the Council of Europe. Today, all EU institutions recognize and even mark April 8 as the International Day of the Roma.

On this day, we honor the memory of half a million Roma killed during the Second World War when the Nazis applied systematic Holocaust to the Roma. But the reason exactly the 8th of April is the day of the Roma is related to the fact that on that day in 1971 the first World Roma Congress in London, which accepted the anthem and the flag of the Roma, was launched. Since then, we mark it as a symbol

of the Roma movement, that Roma from all over the world are united to become equal to the other nations of globalizing modern world. The preservation and renewal of Roma identity is an important part of this process: an identity that preserves the original Roma values, but breaks the patriarchal burdens of the modern Roma; identity that includes the identities of the different groups and is a bridge between them. Because only the proud of one's identity can be equal.

That is why April 8th is the Day of Roma Awakening! And the call “Opre Roma!” Sounds like “Wake up, Roma!”

We all have the happiness to live in the age of Roma awakening and to contribute to its happening. This is our responsibility too! Happy April 8, dear friends!

The anthem of the Roma is the song “Dzelem, dzelem”, popular among Balkan Roma and authorized by the Serbian Zarko Jovanovic, who is also of Roma origin. It talks about

Химнът на ромите е песента “Джелем, джелем” (“Бродих, бродих”), популярна сред балканските роми и авторизирана от сръбския ром Жарко Йованович. В нея се говори както за тежките времена на Ромския Холокост, така и за отварянето на новите пътища пред ромите, за ромското пробуждане. Знамето на ромите е колело с 12 спици върху син и зелен фон.

Колелото е индийското колело “чакра” и символизира индийския произход на ромите. Фонът символизира синьото небе и зелената трева.

По повод Осми април Център Амалипе организира събития в цялата страна. Информация вижте [ТУК](#)

both the difficult times of the Roma Holocaust and about the opening of the new roads to the Roma, about the Roma awakening. The flag of the Roma is a 12-spoke wheel on a blue and green background. The wheel represents the Indian wheel “chakra” and symbolizes the Indian origin of the Roma. The background symbolizes blue sky and green grass.

ИНСТИТУЦИИ И ПОСОЛСТВА ОТБЕЛЯЗАХА МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА РОМИТЕ

Вратите на основните национални институции и дипломатически мисии се отвориха по повод Международния ден на ромите, за да приемат победителите в конкурса „Защо средно образование?“. Това стана в рамките на инициативата „Ученически лидери: вицепрезидент, посланици и министри за един ден“, организирана от Център „Амалипе“ на 12 април.

Вицепрезидентът Илияна Йотова, посланиците на Швейцария, Франция и Холандия, вицепремиерът Томислав Дончев, министърът на труда Бисер Петков, заместник-министърът на регионалното развитие Малина Крумова, заместник – министърът на външните работи Тодор Стоянов, дипломати от посолствата на Германия, Белгия и Швеция приеха ромски младежи и девойки, отличени в трите категории на конкурса „Защо средно образование?“ – есе, клип и презентация. Споделиха с тях своите лични истории

NATIONAL INSTITUTIONS AND EMBASSIES CELEBRATED THE INTERNATIONAL ROMA DAY

The doors of major national institutions and diplomatic missions were opened on the occasion of the International Roma Day to welcome the awarded of the Why Secondary Education Competition. This happened within the framework of the Initiative “Student Leaders: Vice President, Ambassadors and Ministers for a Day” organized by Amalipe Center on April 12.

Vice President Iliana Yotova, Ambassadors of Switzerland, France and the Netherlands, Deputy Prime Minister Tomislav Donchev, Labor Minister Biser Petkov, Deputy Minister of Regional Development Malina Kroumova, Deputy Minister of Foreign Affairs Todor Stoyanov, Embassy Diplomats of Germany, Belgium and Sweden hosted Roma youngsters and girls awarded in the three categories of the Why Secondary Education Competition. They shared their personal stories about how education led them to the heights of government and diplomacy. They received as a

ФОКУС
FOCUS

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ
ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE
MONTHLY
NEWSLETTER

за това как образованието ги е извело до висините в управлението и дипломатията. Получиха като подарък ромско знаме и ... споделени мечти за добро образование и успешна житейска реализация. След това младите дипломати и министри разговаряха с министъра на образованието Красимир Вълчев и получиха от него отличията си за участието в конкурса.

gift a Roma flag and ... shared dreams for good education and successful life realization. The young diplomats and ministers then spoke with the Minister of Education Krasimir Valchev and received from him the awards for the

Международният ден на ромите Осми април ще остане за винаги в сърцата на учениците. Вижте разказите на:

- [Божидар Михайлов, ученик в Професионалната гимназия по лека промишленост – гр. Омуртаг за срещата му с Вицепрезидента г-жа Илиана Йотова](#)
- [Ема Маринова от Обединено училище „П. Р. Славейков” – с. Джулюница, която се среща с вицепремиера Томислав Дончев](#)
- [Найден Найденев от Средното училище в гр. Смядово, който бе посланик за един ден на Швейцария](#)
- [Марин Маринов от ОУ “Св. св. Кирил и Методий”, с. Старо Оряхово, който стана посланик на Франция](#)
- [Деси Радева от СУ “Цанко Б.Церковски”, с. Никола Козлево, която бе посланик на Кралство Нидерландия](#)

Денят на инициативата „Ученически лидери: вицепрезидент, посланици и министри за един ден” ще остане в сърцата и на нас, организаторите от Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе”. Не само защото срещнахме признанието на основните национални институции и дипломатически мисии, които приеха с доверие идеята ни и отвориха вратите си. Повечето от тях за първи път отбелязват Международния ден на ромите – при това, без помпозност и лицемерие. Ще запомним този ден също така заради щастието и надеждите, които видяхме в очите на образованите и знаещите какво искат младежи и девойки. Сигурни сме, че за тях това ще е най-добрата мотивация да продължат образованието

participation in the competition.

The International Roma Day, April 8, will always remain in the hearts of the students. See the stories of:

- [Bozhidar Mihailov, a student at the Vocational High School of Light Industry - Omurtag for his meeting with Vice President Iliana Yotova](#)
- [Emma Marinova of the “P. R. Slaveikov” United school- Djulyunitsa village, who met with Deputy Prime Minister Tomislav Donchev](#)
- [Nayden Naydenov from the Smyadovo Secondary School, who was Swiss Ambassador for one day](#)
- [Marin Marinov from the St. Cyril and Methodius Primary School, Staro Oryahovo, who became Ambassador of France](#)
- [Desi Radeva from Tsanko B.Terkovski Secondary school, Nikola Kozlevo, who was Ambassador of the Kingdom of the Netherlands](#)

The Day of the Student Leaders: Vice President, Ambassadors and Ministers for a Day initiative will remain in the hearts of us, the organizers of the Amalipe Center for Interethnic Dialogue and Tolerance. Not only because we met the recognition of the major national institutions and diplomatic missions that have accepted our idea with confidence and opened their doors. Most of them for the first time marked the International Roma Day - without any pompousness and hypocrisy. We will remember this day also because of the happiness and the hopes we saw in the eyes of educated girls and boys. We are sure that for them it will be the best motivation to continue their education and achieve their dreams. **We wish you success, girls and boys! We will always be there for you!**

AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE
MONTHLY
NEWSLETTER

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ
ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

си и да постигнат своите мечти. **Желаем ви успех, момичета и момчета! Винаги ще бъдем до вас!**

И още нещо: от Център „Амалипе” опитваме да създаваме традиции от нещата, които започнем. Тази година Детският ромски фестивал „Отворено сърце” се провежда за 15 път. От 2010 г. ежегодно за Василица – Ромската Нова Година наши ученици посещават основните министерства и посолства. От 2013 г. по 8 април срещаме учители – роми с министъра на образованието. Амбицията ни да превърнем инициативата „Ученически лидери: вицепрезидент, посланици и министри за един ден” също в традиция...

Повече за конкурса „Защо средно образование”, кои са отличените в него, както и творбите им, вижте [тук](#). Информация за Международния ден на ромите Осми април и неговите символи вижте [тук](#). Информация за дискусиата на учители – роми с министър Вълчев вижте [тук](#). Информация за събитията, организирани от Центровете за развитие на общността по повод Международния ден на ромите Осми април вижте [тук](#). Информация за събитията, организирани от училищата от мрежата на Амалипе по повод Международния ден на ромите Осми април вижте [тук](#).

One more thing: we, from Amalipe Center try to create traditions of the things we start. This year, the Children’s Open Heart Festival will be held for the 15th time. Since 2010, every year our students visit main ministries and embassies on the occasion of Vasilitza - the Roma New Year. Since 2013 on April 8, we meet Roma teachers with the Minister of Education. Our ambition is to turn the initiative “Student Leaders: Vice President, Ambassadors and Ministers for a Day” also into a tradition ...

More about the “Why Higher Education” competition, who are awarded, as well as their works, see [here](#). Information on the International Roma Day 8th April and its symbols see [here](#). Information about the Roma teachers meeting with Minister Valchev, see [here](#). Information about the events organized by the Community Development Centers on the occasion of the International Roma Day 8th April see [here](#). Information about the events organized by the schools of the Amalipe Network on the occasion of the International Roma Day 8th April see [here](#).

ЧЕСТИТ 24 МАЙ!

„Върви народе възродени, към светла бъднина върви“...

126г. след написването му, текстът на всеучилищния химн на Стоян Михайловски докосва със своята сила и истинност сърцата на милиони българи у нас и по света; докосва с прозрението, че Знанието е сила, а Просветата - път към сбъднати мечти и по-добър живот на цял един народ.

24 май не е просто ден от календара. 24 май е символ на духовната извисеност на всички, които живеем в България, израз на достойнството и самочувствието на един народ, допринесъл с образованието си и културата си в световен мащаб.

Уважаеми учители, будители, хора на просветата и културата, институции с които работим неуморно заедно за по-доброто образование и реализация на нашите деца! Скъпи ученици, родители и приятели на „Амалипе“! Поклон пред вашето усърдие и труд! Поклон за това, че дарявате светлина и надежда там, където цари „глубока тъмнина“!

Честит Празник! Бъдете здрави, все така дейни и себеотдадени на каузата „по – добро бъдеще за всяко дете“. Нека усмивките от личните ви успехи да не слизат от лицата ви, резултатите от труда ви да изгълват душите ви с вяра в доброто, щастието и покой.

„Напред науката е слънце“!

Екипът на Център Амалипе

ОПНОИР Е “ОТБЛОКИРАНА”; КОМИТЕТЪТ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НАСОЧИ 82,5 МЛН. ЛВ. КЪМ ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ

Министерството на образованието и науката ще разпреди 82,5 млн. лв. между детските градини, за да подпомогне ранното обхващане и образователното приобщаване на деца от уязвими групи в предучилищното образование. Средствата ще бъдат използвани за допълнително обучение по български език; педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи (вкл. обезпечаване на средствата за такси на детски градини); обучения на педагогически и непедagogически специалисти; работа с родители на деца от уязвими групи; дейности за изграждане на положителни обществени нагласи към предучилищното образование и за недопускане на дискриминация.

Това стана ясно, след като Комитетът за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ одобри Критериите за избор на операция „Активно приобщаване в сферата на приобщаващото образование“ на свое заседание на 18 май. Заседанието бе ръководено от Кирил Гератлиев, изпълнителен директор на Агенция ОПНОИР. Участие взеха представители на ГД „Заетост“ и ГД „Регионално развитие“ на Европейската комисия, МОН, други национални институции, социални партньори и НПО. Групата организации, работещи за интеграция на уязвими групи бяха представени от Деян Колев от Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“.

Европейската комисия размразява плащанията по ОПНОИР! Това бе основната новина, препотвърдена на заседанието, след като четири дни по-рано Комисията изпрати дългоочакваното писмо по този повод. Парите по програмата бяха блокирани през февруари 2017 г., след като одитна мисия на ЕК от октомври 2016 г. установи сериозни нарушения при изпълнението на 8 операции за 180 млн. лв., както и недопустимо сливане на ролята на МОН като Управляващ орган и основен бенефициент по програмата (през 2016 г. министърът на образованието М. Кунева дори пое на „ръчно управление“ програмата). Бяха набелязани мерки за преодоляване на проблемите, сред които и извеждането на Управляващия орган на програмата

OPSESG WAS “UNBLOCKED”; THE MONITORING COMMITTEE DIRECTED BGN 82.5 MILLION TO THE KINDERGARTENS

The Ministry of Education and Science will allocate BGN 82.5 million between kindergartens to support the early inclusion and educational inclusion of children from vulnerable groups in pre-school education. The funds will be used for additional Bulgarian language training; pedagogical, psychological and social support of children from vulnerable groups (including provision of funds for kindergarten fees); training of pedagogical and non-pedagogical specialists; working with parents of children from vulnerable groups; activities to build positive public attitudes to pre-school education and non-discrimination.

This became clear after the Monitoring Committee of the Science and Education for Smart Growth OP approved the Criteria for the selection of the “Active inclusion in the field of inclusive education” operation at its meeting on 18 May. The meeting was led by Kiril Geratliev, Executive Director of OPSESG Agency. Representatives of DG Employment and DG Regional Development of the European Commission, Ministry of Education, other national institutions, social partners and NGOs took part in it. The group of organizations working for the integration of vulnerable groups was represented by Dejan Kolev of Amalipe Center for Interethnic Dialogue and Tolerance.

The European Commission defrosted the payments under OPSESG! This was the main news, reaffirmed at the meeting, after the Commission has sent the long-awaited letter four days earlier. The program money was blocked in February 2017 after an EC commission audit mission in October 2016 found serious violations in the implementation of 8 operations for BGN 180 million as well as an inadmissible merger of the MES as the Managing Authority and the main beneficiary of the program (in 2016 the Minister of Education M. Kuneva even took the program “manually”). Measures have been identified to overcome the problems, including the removal of the Managing Authority of the program outside the Ministry of Education (the so-called “SESG Executive Agency”). Its director, Kiril Geratliev, ex-

извън Министерството на образованието (така бе създадена „Изпълнителна агенция НОИР“). Нейният директор Кирил Гератлиев обясни, че блокирането на парите не се е отразило на проектите – те са се изпълнявали със средства от държавата. Досега по тях са платени 170 млн. лв., които вече ще можем да започнем да сертифицираме и да искаме възстановяването им от ЕК. Разбира се, „размразяването“ върви и с определени щети. МОН вече оряза 20% от средствата по 9 от т.нар. системни проекти (т.е. изпълнявани от МОН) в опит да убеди ЕК да възстанови плащанията. Загуби ще има и по втора група проекти – грантовите схеми „Образователна интеграция...“ и „Подкрепа за предучилищното образование...“ за училища, детски градини, общини и НПО-та. За тях ще има плоска финансова корекция в размер на 10%, като ЕК ще ни възстанови 43 млн., а не 48 млн. лв. Разликата ще поеме МОН, а не бенефициентите.

Спрените плащания по 2 и 3 ос на ОПНОИР (осите, съфинансирани от Европейския социален фонд) и необходимостта да се инвестират сериозни средства от държавния бюджет все пак се отразяваха на плащанията към бенефициентите. Сега това може да се промени. В отговор на въпрос от Деян Колев, директорът на ОПНОИР заяви готовност да се поканят първите резерви по грантовите схеми „Образователна интеграция...“ и „Подкрепа за предучилищното образование...“ да сключат договори.

Новините по първа ос на ОПНОИР (съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и насочена към изграждане на научна инфраструктура) не бяха така добри. Сто милиона лева, предвидени за изграждане на Регионални научни центрове, ще трябва да бъдат прехвърлени от ОПНОИР в ОП „Иновации и конкурентоспособност“ (също съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие), за да се избегне риска от тяхната загуба. Сключените договори по операциите за Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност сочат свръхконцентрация в Югозападния регион: 67,44 % от ЦК и 91,20 % от ЦВП са концентрирани там, като нито лев няма да бъде инвестиран в Северозападна България. В изказването си Деян Колев определи това като сериозна стратегическа грешка и призова Управляващия орган да потърси други механизми – напр. операции с конкретни бенефициенти в Северозападна България, за да подкрепи малкото университети и колежи в региона.

plained that the blocking of the money did not affect the projects - they were implemented with funds from the state. So far, they have paid 170 million leva, which we can already begin to certify and request their recovery from the EC. Of course, “defrosting” goes with certain damages. The Ministry of Education and Science has already cut 20% of the funds in 9 of the so called systemic projects (ie implemented by the Ministry of Education and Science) in an attempt to convince the EC to reimburse payments. There will be losses in the second group of projects - Grant Schemes “Educational Integration ...” and “Support for pre-school education ...” for schools, kindergartens, municipalities and NGOs. They will have a flat financial correction of 10%, and the EC will reimburse us 43 million and not 48 million. The financial gap will be covered by the MES and not the beneficiaries.

The 2nd and 3rd discontinued payments of the OPSESG (the axes co-financed by the European Social Fund) and the need to invest serious state budget funds still affected the payments to the beneficiaries. Now this can be changed. In response to a question from Deyan Kolev, the executive director of OPSESG declared readiness to invite the first reserves for the grant schemes “Educational integration ...” and “Support for pre-school education ...”, and to sign contracts.

The news on the first axis of the OPSESG (co-financed by the European Regional Development Fund and aimed at building the scientific infrastructure) was not that good. The 100 million BGN set for the establishment of Regional Science Centers will have to be transferred from OPSESG to OP “Innovation and Competitiveness” (also co-funded by the European Regional Development Fund) to avoid the risk of their loss. The concluded contracts for operations for Centers of Excellent Achievements and Centers of Competence point to over-concentration in the Southwest region: 67.44% of CCs and 91.20% of CEAs are concentrated there, with no single lev being invested in Northwest Bulgaria. In his speech Deyan Kolev described this as a serious strategic mistake and urged the Managing Authority to look for other mechanisms - operations with specific beneficiaries in Northwestern Bulgaria to support the few universities and colleges in the region.

СЛЪНЧЕВА БАРСЕЛОНА СЪБРА РОМСКИ ЖЕНИ ОТ ЦЯЛА ЕВРОПА ЗА ВТОРИЯТ МЕЖДУНАРОДЕН РОМСКИ ЖЕНСКИ КОНГРЕС

Испанската фондация „Дром Котар“ организира и проведе Втория световен женски ромски конгрес в Перлата на Средиземноморието Барселона / първият се е провел през 2010 г./ В края на месец март домакините на събитието посрещнаха ромски жени от 15 различни страни на цяла Европа. В състояния се конгрес България взе участие с групата жени, изпратени от Център Амалипе. Шестте участнички - млади момичета и жени, са работещи по различни програми на ЦМЕДТ „Амалипе“, в голямата си степен насочени към образованието, подобряване положението на ромските жени и борбата с ранните бракове.

Конгресът започна с грандиозно откриване в Кметството на Барселона, с любезното участие на Кмета – госпожа Ада Колау. В продължение на три дни жените имаха възможността да чуят и видят споделените добри практики в различните панели на конгреса. Главната цел на събитието бе да мотивира всички жени, да могат да преборят отживелите традиции и да работят в посока интеграция и високо образование на своите семейства и като цяло на ромските общности, като в същото време да запазят своята ромска идентичност. Чуха се изказвания както на жени с висше образование и високи постове, така и на жени, които все още се борят за това да могат да продължат своето образование. Звучаха 15 различни езици, но този, който обединяваше всички беше ромският.

Българската група също имаше своето време за изява. Виолета Станева, активен родител от родителският

SUNNY BARCELONA GATHERED ROMA WOMEN FROM WHOLE EUROPE FOR THE SECOND INTERNATIONAL ROMA WOMEN CONGRESS

The Spanish foundation “Drom Kotar” organized the Second International Roma Women Congress in the Pearl of the Mediterranean Barcelona (the first Congress was held in 2010)

In the end of March the hosts of the event welcomed Roma women from 15 countries in Europe. Bulgaria was represented by a group of women, sent by Center Amalipe. The six participants – young girls and women, working on different programs of Center Amalip, with main focus on empowering Roma women and early marriage prevention.

The Congress started with spectacular opening ceremony in the City hall of Barcelona and was attended by the Mayor – Mrs. Ada Kolau. In three days the women had a chance to hear and share good practices in the different panels of the Congress. The main goal was to motivate all women to fight the outdated traditions and to work for integration and higher education of their families and for the whole Roma communities, and keeping their Roma identity in the process. Both women with higher education and on power positions, as well as women fighting for their education, shared their stories. 15 different languages were spoken, but the one that connected all was Romani.

The Bulgarian group had its time for presentation. Violeta Staneva, active parent from the Parents club in Primary

клуб на ОУ „П. Волов“ с. Мадара, общ. Шумен, представи своята работа в училище. Иновативният метод, който Център Амалипе прилага с родители, които водят часове по Програма „Твоят час“, бе представен от Вили чрез [презентацията на тема „Малки творчески инициативи](#), които правят образователната система в България по-интересна, по-близка и по-полезна – за деца, родители и учители“. Тази добра практика бе много добре приета и с желание веднага да бъде приложена.

В края на конгреса главната цел бе изпълнена - всяка жена откри „нещото“ за себе си, което да приложи в живота си, за да го направи по-добър. Организаторите от своя страна обещаха, че ще има и трети световен женски ромски конгрес, и че веднага се заемат с организирането му.

School “P. Volov”, Madara, Shumen Province, shared her work in school. The innovation, which Center Amalipe is implementing with the parents, teaching classes in Programme “Your class”, was presented by Violeta with a presentation “Small creative initiatives, that make the educational system in Bulgaria more interesting, familiar and useful – for children, parents and teachers.”. This good practice was well received and was recognized as something that the other participants wanted to implement immediately.

In the end of the Congress the main goal was reached – every woman discovered “the thing, that she will implement in her life to make it better. The hosts promised that there will be third International congress and they start with the organization immediately.

More information about the II Roma Women Congress see [here](#).

ПЕТНАДЕСЕТ ПОСЛАНИЦИ ДИСКУТИРАХА РОМСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ

Посланици от Посланическата група за ромско включване и швейцарските посланици от 6 балкански държави дискутираха актуалните предизвикателства пред политиките за ромска интеграция с председателят на Център „Амалипе“ Деян Колев. Това стана на среща, организирана на 13 март от Н. Пр. Денис Кнобел, Посланик на Конфедерация Швейцария в България и съ-председател на Посланическата група за ромско включване.

Приветствайки гостите, Н. Пр. Посланик Кнобел подчерта ангажимента както на Швейцария, така и Посланическата група за ромско включване към партньорската подкрепа за изпълнението на интеграционната политика. В рамките на Българо-Швейцарската програма е подкрепена специална под-програма „Здраве и образование за всички“, която интервенира в Бургас, Сливен, Шумен, Русе, Монтана и Пловдив за увеличаване на броя на ромските деца, посещаващи детска градина и резултатите са силно обнадеждаващи. Посланик Кнобел наблегна на факта, че Посланическата група за ромско включване е доброволно обединение на 12 посланика от Европа и САЩ, които споделят обща загриженост и желание да подпомогнат българските власти при изпълнението на Националната рамска стратегия. Той благодари за активната роля и партньорство на Амалипе в това усилие.

В представянето си Деян Колев подчерта, че ромите не са проблем, а потенциал за развитие на България, като цитира данни от доклади на Световна банка, според които над една пета от младежите, които се очаква да стъпят на пазара на труда са роми. От тази гледна точка ромската интеграция е не само правозащитен въпрос, но и ключова задача за обезпечаване на икономическото и общественото развитие, каза Колев. Затова изпълнението на Националната ромска стратегия трябва бъде един от петте политически топ-приоритета, но реалността е по-различна: ръст на анти-ромската реторика от страна на политици-

FIFTEEN AMBASSADORS DISCUSSED THE ROMA INTEGRATION.

Ambassadors from the Roma Inclusion Ambassadors Group and the Swiss ambassadors from 6 Balkan countries discussed current challenges in the policies of Roma integration with the Chairman of Center Amalipe Deyan Kolev. It happened to a meeting, organized on 13th March from H.E. Dennis Knobell, ambassador of Switzerland in Bulgaria and co-chairman of The Roma Inclusion Ambassadors Group.

By welcoming the guests, H.E. Ambassador Knobell emphasized on the engagement of Switzerland, as well of The Roma Inclusion Ambassadors Group, with the partners support for implementing the integration policies. Within the framework of the Bulgarian-Swiss program is supported a special sub-program “Health and education for all”, which intervenes in Burgas, Sliven, Shumen, Rousse, Montana and Plovdiv to increase the number of Roma children attending kindergarten and the results are encouraging. Ambassador Knobell emphasized the fact that The Roma Inclusion Ambassadors Group is a voluntary union of 12 European and US ambassadors who share a common concern and willingness to assist the Bulgarian authorities in implementing the National Roma Strategy. He is grateful for Amalipe’s active role and partnership in this endeavor.

In his presentation Deyan Kolev stressed that Roma are not a problem but a potential for development in Bulgaria, citing data from World Bank reports that more than one fifth of young people who are expected to enter the labor market are Roma. From this point of view, Roma integration is not only a human rights issue but also a key task for securing economic and social development, Kolev said. Therefore, the implementation of the National Roma Strategy should be one of the top five political priorities, but the reality is different: the rise of anti-Roma rhetoric by ultranationalist politicians, the transformation of domestic conflicts into

ултранационалисти, превръщане на битови конфликти в етнически и пасивност от страна на големите масови партии, които предпочитат да премълчат и малкото реални действия, които предприемат в тази насока. Имайки в предвид факта, че България е част от ЕС, всяка подкрепа от нашите партньорски държави и от Европейската комисия е важна, за да се превърне ромската интеграция в политически приоритет. Съществуването на Посланическа група за ромско включване е изключителен факт в тази насока.

Отговаряйки на въпроси на посланиците, Колев изрази мнение, че миграцията в западноевропейските държави обхваща по-активите роми, а не най-маргинализираните семейства. ЕС и държавите-членки не използват потенциала на тези групи да бъдат живата връзка, допринасяща за развитието както на България, така и на приемащите държави. В тази връзка е наложително създаването на механизъм за проследяване на записването в училище на децата, мигриращи в чужбина и на завръщащите се от чужбина. Разумна инвестиция е разкриването на производства в районите, в които има концентрация на мигранти, които биха ангажирали завръщащите се от чужбина. Заместник-министърът на образованието Деница Сачева представи работата на междуинституционалните екипи за обхват, които вече са върнали в класните стаи близо 22 000 отпаднали ученици. Това е важен приоритет на настоящото правителство и неговото осъществяване е подкрепено с промени в системата на делегираните бюджети и предоставяне на повече средства на училищата, интегриращи ученици от уязвимите групи, подчерта Сачева.

Посланическата група за ромско включване – Roma Inclusion Ambassadors Group, RIAG - е широка и отворена платформа, включваща 12 посолства и Представителството на ЕК в България. Те имат дългогодишна и искрена ангажираност с проблемите на ромската общност в България. В съответствие с това основната цел на RIAG е двупосочна: първо, да се повиши осведомеността и ангажираността на централно политическо равнище с българските институции и второ, да се запази контакта с общността и да се включат представители на общността. Групата се председателства съвместно от Н.Пр. Денис Кнобел

ethnic ones and the inactivity of the large political parties, who prefer not to mention the few real actions they take in this direction. Given the fact that Bulgaria is part of the EU, any support from our partner countries and the European Commission is important in order to make Roma integration a political priority. The existence of The Roma Inclusion Ambassadors Group is an exceptional fact in this direction.

Answering questions from ambassadors, Kolev expressed the view that migration in Western European countries includes the more active Roma, and not the most marginalized families. The EU and the Member States do not use the potential of these groups to be the link, contributing to the development of both Bulgaria and host countries. In regard to this, it is imperative to establish a mechanism for tracking the enrollment in school of children migrating abroad and returning back to Bulgaria. A sensible investment is the development of manufacture in the areas, from which there is a concentration of migrants, that could engage returnees from abroad.

Deputy Minister of Education Denitsa Sacheva presented the work of interinstitutional teams that have already returned to the classrooms nearly 22,000 dropouts. This is an important priority of the current government and its implementation is backed by changes in the system of delegated budgets and by providing more funds to schools integrating students from vulnerable groups, said Sacheva.

The Roma Inclusion Ambassadors Group, RIAG, is a broad and open platform that includes 12 embassies and the EU Representation in Bulgaria. They have a long and sincere commitment to the problems of the Roma community in Bulgaria. Accordingly, the main objective of the RIAG is twofold: first, to raise awareness and engagement at the central political level with the Bulgarian institutions, and second, to maintain contact with the community and to involve the community representatives. The group is chaired jointly by H.E. Dennis Knobel (Ambassador of Switzerland) and the Ambassador of the Kingdom of the Netherlands. The

(Посланик на Швейцария) и от посланика на Кралство Нидерландия. Дейностите на RIAG се координират от Отдела за управление на ромските програми в Министерството на труда и социалната политика. Разширената група или ромският форум (РФ) допълва работата на RIAG. Тя обединява основните посолства, органи, международни организации и неправителствени организации. Дейностите на РФ се координират от Център за междуетнически диалог и толерантност “Амалипе”.

activities of the RIAG are coordinated by the Roma Program Management Department at the Ministry of Labor and Social Policy.

The Extended Group or the Roma Forum (RF) complements the work of the RIAG. It brings together the main embassies, authorities, international organizations and non-governmental organizations. The activities of the RF are coordinated by the Amalipe Center for Interethnic Dialogue and Tolerance.

СТАНОВИЩЕ НА ЦМЕДТ АМАЛИПЕ ПО НАЦИОНАЛНИТЕ ПРОГРАМИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО – 2018 Г.

Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ е неправителствена организация, работеща за образователната интеграция на ромската общност. В своята дейност взаимодействаме с 247 училища в цялата страна. Предложенията по-долу са почерпани от тази съвместна дейност.

Приветстваме предложените Национални програми за развитие на образованието – 2018 г.! Изключително положително е заявеното политическо намерение на Министерството на образованието да спре да финансира закриването на училища, като вместо това да подкрепи всички училища с покриването на обезщетения при пенсионирането на учители и оптимизацията на вътрешната структура на персонала. Навременна и необходима е предложената програма, която ще обезпечи средствата, необходими за екипите по обхват, като училища ще получат допълнителен ресурс за работа с родителите и ще могат да привлекат организации, читалища и други партньори в това усилие.

В същото време предложените програми могат и следва да бъдат допълнени в следните насоки:

1. Национална програма „Заедно за всяко дете“: Предлагаме да бъде увеличен бюджета на Модул „Добри практики за взаимодействие на образователните институции с родителите“

Въвеждането на този модул е изключително положително намерение, както и предвидената

OPINION OF AMALIPE CENTER CONCERNING THE NATIONAL EDUCATION DEVELOPMENT PROGRAMS - 2018

Center for Interethnic Dialogue and Tolerance Amalipe is a non-governmental organization working for the educational integration of the Roma community. We interact with 247 schools throughout the country. The suggestions below are drawn from this joint activity.

We welcome the proposed National Education Development Programs - 2018! The declared policy intention of the Ministry of Education to stop financing school closures is extremely positive. Instead it would support all schools by covering retirement benefits for teachers and optimizing the internal structure of staff. The proposed program is just on time and is very necessary. It will provide the resources needed for the teams on full scope of children, as schools will receive additional resources for working with parents and will be able to attract organizations, community centers and other partners in this effort.

At the same time, the proposed programs can and should be supplemented in the following ways:

1. National Program “Together for Every Child”: We propose to increase the budget of Module “Good Practices for Interaction of Educational Institutions with Parents”

The introduction of this module is a very positive intent as well as the envisaged opportunity to delegate activities and

възможност да се делегират дейности и ресурс на организации с опит. В същото време ресурсът за това е твърде малък: едва 150 000 лв., т.е. подкрепа за около 30 училища. Потенциалните заинтересовани училища, в които има потребност от прилагането на модула е многократно по-голям. Затова е необходимо увеличаване на бюджета на модула. Целесъобразно е възможност за участие в него да имат училища от всички региони, които имат желание и необходимост от това;

2. Национална програма „Квалификация“: Възможните бенефициенти да бъдат разширени с „университети и организации, регистрирани съгл. чл. 232 от ЗПУО“

Програмата предлага много полезни обучителни курсове. В същото време широкият кръг на потенциалните институции, предоставящи тези обучения е ограничен до Националния център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКПС). Пропуска се фактът, че обучения се предоставят също така от университети и от лицензирани организации, много от които имат натрупан практически опит и висока експертиза. По този начин НП „Квалификация“ ограничава възможността на училищата да избират кой да ги обучава, което е предпоставка за намаляване на качеството на обученията.

Целесъобразно е НП „Квалификация“ да включи възможността училищата да избират обучаващите ги организации, като това включва широк спектър лицензирани обучители, вкл. университети и организации, регистрирани съгл. чл. 232 от ЗПУО;

3. Национална програма ”Осигуряване на съвременна образователна среда“: включване на обединените училища по Модул „Модернизирание на системата на професионалното образование“, дейност 1 „Модернизирание на материално-техническата база“

Според така предложената програма единствен бенефициент са професионалните гимназии. Целесъобразно е по тези модул и дейност бенефициент да могат да бъдат и обединените училища, които също предлагат професионално обучение. Към момента обединените училища като нов вид институции, регламентирани в Закона за предучилищното и

resources to experienced organizations. At the same time, the resource for this is too small: only BGN 150,000, ie. support for about 30 schools. Potential interested schools where there is a need to apply the module are more than 30. Therefore, an increase in the budget of the module is required. It should be introduced at schools from all regions that have the desire and necessity to do so;

2. National Qualification Program: Possible beneficiaries to be expanded with “universities and organizations registered under Art. Art. 232 of the LPSE “

The program offers many useful training courses. At the same time, the wide range of potential institutions providing such training is limited to the National Center for the Improvement of Qualifications of Pedagogical Specialists (NCIQPS). The fact that training is also provided by universities and licensed organizations, many of which have accumulated practical experience and high expertise, are omitted. In this way, Qualification NP limits the ability of schools to choose who teaches them, which is a prerequisite for reducing the quality of training.

3. National Program “Providing a Modern Educational Environment”: inclusion of the combined schools under Module “Modernization of the System of Vocational Education”, activity 1 “Modernization of Material and Technical Base”

According to the proposed program the only beneficiaries will be the vocational high schools. Unified schools, which also offer vocational training, should also be beneficiaries on the program. Up to date, unified schools as a new type of institution regulated by the Pre-school and School Education Law have no material and technical facilities, which puts schools in a rather difficult situation to provide

училищното образование не разполагат с почти никаква материално-техническа база, което поставя училищата в доста затруднена ситуация предоставянето на професионална подготовка;

4. Национална програма ”Осигуряване на съвременна образователна среда“: По Модул „Осигуряване на ученически шкафчета“ да отпадне показателя най-ниска сума, искана от училището за съфинансиране от МОН

Този показател определено ще създаде предпоставки „малките“ училища в България, които не разполагат с достатъчно бюджетни средства, с които да поемат по-голямата част от финансирането за закупуване на шкафчета за учениците си да не се класират или да получат недостатъчно средства, което ще направи модула неефективен. Предложението ни по тези модул е финансирането да се извършва на база брой ученици, както е по Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“;

5. Националната програма “Сгрижа за всеки ученик”, да бъдат предвидени средства за възнаграждение на директорите на училищата, които ще организират и ръководят изпълнението на НП на ниво училище.

vocational training;

4. National Program “Providing a Modern Educational Environment”: Under Module “Provision of School Lockers”, the indicator the lowest amount requested by the school for co-financing by the Ministry of Education and Science should be dropped

This indicator will definitely create prerequisites for “small” schools in Bulgaria who do not have sufficient budget funds to be disapproved or to receive insufficient funds, which will make the module ineffective. Our proposal on the module is that the funding should be based on number of pupils, as in Module “Improving the Conditions for Experimental Work in Natural Sciences”;

5. The National Program “With Care for Each Student”, to provide funds for extra payment to school principals who will organize and manage the implementation of the NP at school level.

РОФ ОБЯВИ КОНКУРС ЗА СТИПЕНДИИ НА СТУДЕНТИ-РОМИ: КРАЕН СРОК Е 15 МАЙ

За поредна година Ромският образователен фонд обяви конкурс за стипендии на студенти-роми: известен като РМУСП. Условията и документите за кандидатстване са налични на български език на <http://www.romaeducationfund.hu/romski-obrazovaten-fond-stipendianti-programi-0>

REF ANNOUNCED THE ROMA STUDENT SCHOLARSHIP COMPETITION: DEADLINE IS 15 MAY

For a consecutive year, the Roma Education Fund announced a Roma student scholarship competition: known as the RMUSP. Terms and application documents are available in English at <http://www.romaeducationfund.hu/rmusp-guidelines-1>

КХЕРЕ - У ДОМА
KHERE - HOME

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE

MONTHLY
NEWSLETTER

AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE

MONTHLY
NEWSLETTER

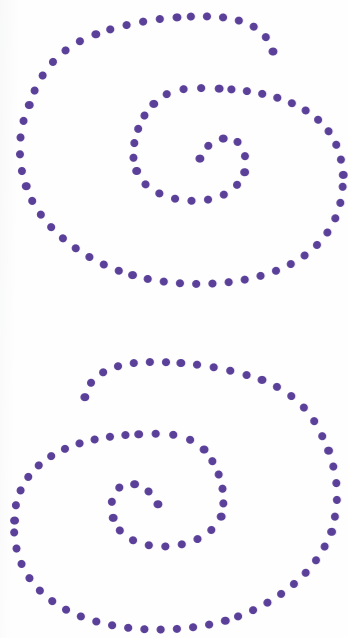

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

КХЕРЕ - У ДОМА
KHERE - HOME

Няколко важни особености при кандидатстването:

1. Крайният срок е 15 май: не го пропускайте, защото документите ви няма да бъдат приети след тази дата!;
2. Кандидатства се онлайн;
3. Ученици, които са в 12 клас, както и всеки, който не е студент, но ще кандидатства в университет през тази година, трябва да кандидатства за стипендия пред РОФ сега, т.е. до 15 май! Това, че в момента не е студент, а само кандидат-студент, не е пречка: след като бъде приет в университет, той или тя ще предостави нужното удостоверение, че е студент. Но ако не е кандидатствал/а за стипендия до 15 май, няма да може да го направи: през есента РОФ не обявява конкурс!;
4. Стипендиите на РОФ са за студенти, които се определят като роми. Т.е. не е достатъчно да имат ромски произход, но те трябва да не се срамуват от произхода си и да се определят като роми. Обърнете внимание: европейското понятие „роми“, отразено и в Националната стратегия на Република България за интеграция на ромите включва широк спектър от групи, които са определяни от околното население като „цигани“ / „роми“. Студенти от групите на миллета, рударите и др., които не говорят ромски език, също могат да кандидатстват за стипендиите на РОФ: те са част от ромската общност и отговарят на условията, ако се определят като роми;
5. Попълнете документите си сами и не ползвайте чужди есета! Нека написано от вас отразява ВАШИТЕ мисли; всякакъв опит за плагиатство ще бъде наказан

Several important application features:

1. The deadline is 15 May: do not miss it because your papers will not be accepted after that date!;
2. Apply online;
3. Students who are in the 12th grade, as well as anyone who is not a student but will apply for a university this year, must apply for a scholarship to the REF now until May 15! The fact that he/she is not a student at present, but only a prospective student, is not an obstacle: after being admitted to a university, he or she will provide the necessary certificate that he/she is a student. But if you have not applied for a scholarship by May 15th, you will not be able to do so: in the autumn, REF does not announce a contest !;
4. The REF scholarships are for students who are defined as Roma. I.e. it is not enough to have a Roma background, but they should not be ashamed of their origin and identified as Roma. Note: The European Roma concept, also reflected in the National Strategy of the Republic of Bulgaria on Roma Integration, includes a wide range of groups that are defined by the surrounding population as “Gypsies” / “Roma”. Students from the Millet Groups, Rudari, etc., who do not speak Roma, can also apply for REF scholarships: they are part of the Roma community and are eligible if they are identified as Roma;
5. Fill in your documents yourself and do not plagiarize essays! Let your writings reflect YOUR thoughts; any attempt to plagiarism will be punished by disqualification !;
6. Amalipe Center can only recommend young people

с дисквалифициране!;

6. Център Амалипе може да препоръча единствено младежи и девойки, които са активни доброволци на организацията: обърнете внимание, че тази година се изисква не само препоръка от ромска организация - изискване, което е задължително!, но и участие в доброволчески дейности за развитие на ромската общност!

ЦМЕТДТ „Амалипе“ е ромската организация с най-много доброволци – над 500 пълноправни доброволци. Ще издадем препоръки само на такива наши активисти! Доброволци от младежката мрежа и ученическите парламенти могат да пишат на: amalipe_student@abv.bg Доброволци от Центровете за развитие на общността могат да пишат на: amalipe.monitoring@yahoo.com

Пожелаваме успех на всички!

and active volunteers of the organization: note that this year requires not only a recommendation from a Roma organization - a requirement that is mandatory, but also participation in voluntary activities for the development of the Roma community!

Center “Amalipe” is the Roma organization with the most volunteers - over 500. We will issue recommendations only to active volunteers!

Volunteers from the youth network and student parliaments can write to: amalipe_student@abv.bg

Volunteers from the Community Development Centers can write to: amalipe.monitoring@yahoo.com

We wish success to everyone!

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ОДОБРИ ГРАЖДАНСКИЯ ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ

Дълбока криза в цялостната политическа рамка за интеграция на ромите и ръст на анти-циганизма, констатира [Гражданския доклад за изпълнението на Националната стратегия на Република България за интеграция на ромите](#). Дискриминацията остава сериозна пречка, особено по отношение на жилищните условия. Позитивно развитие има само в сферата на образованието, като то е свързано основно с мерките за подсигуряване на пълен обхват, но не и с изпълнение на политиките за десегрегация на кварталните „ромски“ училища.

Докладът за 2016 – 17 г. включва тематични глави за управление (вкл. използване на европейски фондове за ромска интеграция), анти-дискриминация, анти-циганизъм, ефект на основните образователни политики, както и местно изследване в Пловдив. Организацията препоръчва конкретни мерки на институциите на изпълнителната власт, Народното събрание, Комисията за защита от дискриминация, Омбудсмана, местните власти. Те включват създаването

THE EUROPEAN COMMISSION APPROVED THE CIVIL SOCIETY MONITORING REPORT ON THE IMPLEMENTATION OF THE NATIONAL STRATEGY OF THE REPUBLIC OF BULGARIA FOR ROMA INTEGRATION

As in previous years, the period of 2016-2017 does not mark any significant advances in the implementation of the Bulgarian NRIS. Improvements have been observed in the usage of EU funds for Roma inclusion (especially ESF and partly ERDF funds, while the engagement of the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) remains problematic) and for education (especially in reducing early school leaving and increasing participation in different levels of education, although segregation remains a problem). Deterioration is obvious in the fields of governance (especially regarding the legitimacy of the National Roma Contact Point (NRCP) and the consultative process with civil society) and antigypsyism (with a significant rise in anti-Roma rhetoric, publications and even actions). Serious challenges, however, remain in all fields.

[This is stated in the Civil Society Monitoring Report on the Implementation of the National Strategy of the Republic of Bulgaria for Roma Integration](#). The 2016-17 report includes thematic chapters on governance (including

КХЕРЕ - У ДОМА
KHERE - HOME

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE

MONTHLY
NEWSLETTER

AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE

MONTHLY
NEWSLETTER

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

КХЕРЕ - У ДОМА
KHERE - HOME

на нова политико-консултативна рамка, която да замени нефункциониращия НССЕИВ; програми за обучение и наемане на ромски професионалисти (учители, лекари, социални работници, специалисти по заетост, полицаи и др.); законодателни промени за легализирането на конструктивни постройки, които са единствени жилища за обитателите си; създаването на ефективна Национална комуникационна стратегия за промяна на негативните нагласи спрямо ромите; реален старт на десегрегацията на т.нар. „ромски“ училища; премахване на таксите за задължителната предучилищна възраст и ред други. Препоръки са отправени и към ромските организации и активисти, които следва да изградят консенсус по някои ключови теми. Пълният текст на препоръките вижте [ТУК](#).

Докладът за България е изработен от Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“, СНЦ „Свят без граници“ – Ст. Загора, СФ „ИндиРома“ - Куклен, Ромска академия за култура и образование – Сливен и „Джандър алтернативи“ – Пловдив. Одобрен е от Европейската комисия в началото на май. Той е част от [пилотна инициатива, управлявана от Европейската комисия и координирана от Централно-европейския университет](#), която се реализира във всички държави от ЕС с активното участие на националните неправителствени организации. В България инициативата се осъществява от консорциум от девет организации, координирани от ЦМЕДТ „Амалипе“.

Изводите и препоръките относно ефекта на основните образователни политики върху ромската интеграция ще бъдат дискутирани на форум [„Състояние на ромската образователна интеграция“, който ще се проведе в София на 14 май](#). Повече информация за форума вижте [тук](#).

Докладът за България, както и аналогични доклади за останалите страни от ЕС, може да бъде намерен на страницата на Централно-европейския университет <https://cps.ceu.edu/roma-civil-monitor-reports> или да бъде изтеглен от [тук](#).

Препоръките на български език могат да бъдат изтеглени от [тук](#)

the use of European funds for Roma integration), anti-discrimination, anti-gypsism, the effect of basic education policies, and local research in Plovdiv.

Organizations recommend specific measures to the governmental institutions, the National Assembly, the Commission for Protection against Discrimination, the Ombudsman, and the local authorities. They include the establishment of a new policy-consultation framework to replace the non-functioning Council for integration issues; programs for training and employment of Roma professionals (teachers, doctors, social workers, employment specialists, police officers, etc.); legislative changes to the legalization of constructive buildings that are the only housing for their occupants; the establishment of an effective National Communication Strategy to change the negative attitudes towards the Roma; a real launch of desegregation of the so-called “Roma” schools; abolition of mandatory pre-school age fees and many others. Recommendations are also made to Roma organizations and activists who should build consensus on some key issues.

The report for Bulgaria is made by Center for Interethnic Dialogue and Tolerance “Amalipe”, “World Without Borders” NGO - St. Zagora, SF “Indroma” - Kuklen, Roma Academy for Culture and Education - Sliven and Gender Alternatives - Plovdiv. It was approved by the European Commission in early May. It is part of a pilot initiative run by the European Commission and coordinated by the Central European University, implemented in all EU countries with the active involvement of national NGOs. In Bulgaria, the initiative is carried out by a consortium of nine organizations, coordinated by the Amalipe Center.

Conclusions and recommendations on the impact of the main educational policies on Roma integration will be discussed at the “State of Roma Educational Integration” forum, to be held in Sofia on 14 May.

The report on Bulgaria, as well as similar reports for other EU countries, can be found on the Central European University website <https://cps.ceu.edu/roma-civil-monitor-reports>. or downloaded [here](#)

ПОЯСНЕНИЯ ОТНОСНО АБЗАЦ ОТ ГРАЖДАНСКИЯ ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ

По повод на протестната декларация на колегите от Националната мрежа на здравните медитори срещу абзац от Гражданския доклад за изпълнението на НСРБИР (с. 25), ЦМЕДТ „Амалипе“ прави следните уточнения:

1. Докладът все още не е преведен на български език поради скорошното му одобряване от Европейската комисия. Преводът на проблематизирания абзац е:

„3. България използва широко подхода на медиация спрямо ромите в здравеопазването, услугите по заетост, образованието и местното правоприлагане. Този модел е положителен, когато става дума за решаването на някои краткосрочни, дребномащабни проблеми. Въпреки това той е ниско ефикасен и ниско ефективен, и е неустойчив ако го разглеждаме като основен, дългосрочен модел за участие на ромите. Той засилва зависимостта и задълбочава сегрегацията на големи ромски общности. Например здравните медиатори са много полезни в ад-хок здравни кампании или в облекчаване на достъпа до спешна помощ (в някои случаи). Въпреки това здравните медиатори са de facto нискоквалифицирани и нископлатени работници с доста нисък статус в повечето местни общности. Вместо да се обучават здравни медиатори, е необходима инвестиция в тригодишно парамедицинско образование за тези хора, така че те поне ще могат да предоставят реални услуги на място. Обучението на роми като лекари би било още по-ефективно.“

(Bulgaria has broadly adopted a mediation approach towards Roma in healthcare, labour services, education and local law enforcement. This model is positive when it comes to solving certain short-term, small-scale problems. Nevertheless, it has low effectiveness, low efficiency, and is unsustainable if we consider it the main, long-term model for Roma participation. It boosts dependency and deepens the segregation of large Roma communities. For example, the health mediators are very useful in ad hoc healthcare campaigns or in access to the emergency room (in some cases). However, the health mediators are de facto low-

CLARIFICATIONS ABOUT A PARAGRAPH, INCLUDED IN THE CIVIC REPORT ON THE IMPLEMENTATION OF THE NATIONAL STRATEGY OF THE REPUBLIC OF BULGARIA FOR ROMA INTEGRATION

Addressing the protest declaration of the colleagues from the National Network of Health Mediators against the paragraph of the Civic Report on the Implementation of NSRBRI (p.25), Amalipe Center makes the following clarifications:

1. The report has not yet been translated into Bulgarian due to its recent approval by the European Commission. The translation of the problematic paragraph is:

„3. Bulgaria uses broadly the approach of mediation towards Roma in healthcare, services, education and local law enforcement. This model is positive when it comes to solving certain short-term, small-scale problems. Despite this, it is low effective and low effective, and is unstable if we consider it as a main, long-term model for Roma participation. For example, health mediators are very useful in ad hoc health campaigns or in access to the emergency room (in some cases). Despite this, health mediators are de facto low-qualified and low-paid workers with a low status in most local communities. Instead of training health mediators, it is necessary to invest in three-year paramedical education for these people, so that they will be able to provide real services on site. Training Roma as doctors would be even more effective.“

qualified, low-paid workers with rather low status in most local communities. Instead of training health mediators, an investment in three-year paramedical college education for these people is needed so they will at least be able to provide real services in situ. Training Roma as medical doctors would be even more effective.)

2. Посоченият абзац не подценява усилията и ролята на ромските медиатори (здравни, образователни, трудови), още по-малко – необходимостта от медиаторството понастоящем. Той настоява, че медиаторството не може да е основния начин за ромско участие в дългосрочен план и че е стратегически да се инвестира в обучението на пълноправни лекари, учители и други професионалисти – роми.

Въпреки че Център „Амалипе“ не е автор на глава „Управление“, в която е включен този абзац, можем да твърдим, че посочената интерпретация е и на колегите, изработили главата: обсъждахме въпроса в детайли на форум, организиран в София на 6 декември. На посочения форум, който бе организиран, за да бъдат обсъдени предварителните изводи от доклада, присъстваха много организации и медиатори, като покана бе отправена и към НМЗМ. На форума бе обсъден цитираният пасаж и бе представена посочената интерпретация;

3. Цитираният абзац е част от глава „Управление“. Глава „Здравеопазване“ ще бъде включена в доклада за 2018 г.

С цел избягване на погрешни интерпретации и след получено съгласие от авторите, Център „Амалипе“ (като организация, която координира гражданския мониторинг на изпълнението на НСРБИР) предложи на Централноевропейския университет и на ГД „Правосъдие“ на Европейската комисия отпадането на посочения абзац. Предложението бе прието и в окончателния вариант на доклада, който ще бъде публикуван на книжен носител, не е включен оспорвания текст.

Поемаме ангажимент текстът да бъде отново разгледан при обсъждането на Глава „Здравеопазване“ в доклада за 2018 г., като ще бъдат поканени и колегите от Националната мрежа на здравните медитори.

Гражданският доклад за изпълнението на Националната стратегия на Република България за интеграция на ромите вижте [тук](#)

2. This paragraph does not underestimate the efforts and role of Roma mediators (health, education, labor), even less - the need for mediation at present. It insists that mediation cannot be the main way of Roma involvement in the long run and that it is strategic to invest in the training of full-time medics, teachers and other professionals of Roma origin.

Amalipe Center is not the author of the “Management” chapter, which includes this paragraph, and this interpretation is made by the colleagues who worked out the chapter: we discussed the issue in details at a forum organized in Sofia on December 6th. The forum, which was organized to discuss the preliminary findings of the report, was attended by many organizations and mediators, and an invitation was also made to the NNHM. The forum discussed the above mentioned paragraph and was presented with the above mentioned interpretation;

3. The quoted paragraph is part of the chapter “Management”. The “Health” chapter will be included in the 2018 report.

In order to avoid misinterpretations and after obtaining the consent of the authors, Amalipe Center (as an organization that coordinates the civil monitoring of the implementation of the NSRBRI) proposed to the Central European University and DG Justice of the European Commission the removal of this paragraph. The proposal was accepted and in the final version of the report, which will be published on paper, the contested text is not included.

We are committed to revisiting the text in the discussion on the Health chapter in the 2018 report, and the colleagues from the National Network of Health Mediators will also be invited.

The Citizens’ Report on the Implementation of the National Strategy of the Republic of Bulgaria on Roma Integration can be found [here](#).

УЧИТЕЛИ - РОМИ ДИСКУТИРАХА РАЗВИТИЕТО НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ С МИНИСТЪР ВЪЛЧЕВ И ЗАМ.-МИНИСТЪР САЧЕВА

Министърът на образованието Красимир Вълчев, заместник-министър Деница Сачева, директори на дирекции в МОН, директорът на Центъра за образователна интеграция Мануела Радева и експерти от образователното министерство дискутираха проблемите на училищното образование с учители от ромски произход. Срещата бе организирана от Център „Амалипе“ и МОН на 12 април, по повод на Международния ден на ромите, и се проведе в сградата на ЦОИДУЕМ. Тя бе модерирана от доцент Йосиф Нунев.

Министър Вълчев подчерта ангажимента на Министерството на образованието към политиките за образователна интеграция. Вече е налице сериозен финансов ресурс, чрез който ще се подпомогнат усилията на училищата да оградят и задържат в класните стаи деца от семейства с по-нисък образователен статус, като този ресурс идва от държавния бюджет. През 2018 г. 30 млн. лв. ще бъдат получени от училищата, като ангажиментът ще продължи и през следващите години. Средствата ще бъдат използвани за допълнително заплащане на учителите, а също и за наемане на медиатори, общностни посредници и т.н. Министър Вълчев благодари на Център Амалипе за постоянната работа с десетки училища, определяйки организацията като основен партньор на Министерството по отношение на образователната интеграция.

Заместник-министър Сачева допълни, че се подготвя постановление, което ще направи постоянни екипите за обхват, чиято основна задача е да координират усилията на всички институции за подсигуряване

ROMA TEACHERS DISCUSSED THE DEVELOPMENT OF SCHOOL EDUCATION WITH MINISTER VALCHEV AND DEPUTY MINISTER SACHEVA

Minister of Education Krasimir Valchev, Deputy Minister Denitsa Sacheva, Directors of Directorates at the Ministry of Education and Science, Director of the Center for Educational Integration Manuela Radeva and experts from the Ministry of Education discussed the problems of school education with teachers of Roma origin. The meeting was organized by Amalipe Center and the Ministry of Education and Science on April 12, on the occasion of the International Roma Day, and was held at the CEICSEM building. It was moderated by Yosif Nunev.

Minister Valchev underlined the commitment of the Ministry of Education to policies for educational

integration. Serious financial resources are already in place to help schools to enroll and educate children of low-educated families in the classroom, and this resource comes from the state budget. In 2018, 30 million leva will be received from schools, and the commitment will continue in the coming years. The funds will be used to pay teachers extra, as well as hiring mediators, community mediators, and so on. Minister Valchev thanked Amalipe Center for

на пълен обхват в предучилищното и училищното образование. Екипите са особено успешни там, където ангажират в дейността си представители на ромската общност.

В приветствените си думи председателят на Амалипе Деян Колев подчерта, че ромите, които са квалифицирани учители представляват най-добрата гаранция за необратимостта на образователната интеграция. С всяка изминала година броят на ромите – учители се увеличава, като се разширява чувствително и географския обхват: вече те идват не само от Северозападна България и от Сливен, но и от цялата страна. Днес на практика не съществуват сериозни пречки пред желаещите да учат във висши училища, затова нека направим така, че да мотивираме хиляди ромски младежи и девойки да учат в педагогическите специалности, призова Колев. Той също така призова учителите да се включат активно във въвеждането на интеркултурно образование, което помага на ромските деца да се почувстват горди със своята идентичност и формира толерантност сред всички деца.

Последвалата дискусия бе moderирана от доц. Йосиф Нунев. Стела Костова от Сливен постави въпроса за десегрегацията и липсата на политики в тази насока. В отговор министър Вълчев посочи, че е готов да инициира законови промени, които биха направили възможна десегрегацията не само на обособените паралелки в етнически смесените училища (което вече е налице чрез чл. 99, ал. 4 и 6 от ЗПУО), но и на обособените училища в големите градове.

Силвия Станчева от Шумен постави въпроса за премахването на таксите за детски градини, аргументирайки се с необходимостта децата от най-бедните и маргинализираните семейства да имат по-продължителна подготовка преди първи клас. Министър Вълчев увери, че МОН подкрепя премахването на таксите поне за задължителната 5 - и 6 – годишна възраст и търси начин това да стане още от 2019 г.

Анатоли Георгиев от с. Долни Цибър направи конкретни предложения за подкрепа на обединените училища и въвеждането на професионално образование в тях. Въвеждането на майчин ромски език и подкрепа за развитието на интеркултурното образование бяха също широко дискутирани. Как да се повиши престижа на учителската професия бе една от темите, които предизвикаха най-оживени дебати.

the permanent work with dozens of schools, defining the organization as the main partner of the Ministry in terms of educational integration.

Deputy Minister Sacheva added that a decree is being prepared that will make the scope teams permanent, whose main task is to coordinate the efforts of all institutions to ensure full coverage in pre-school and school education. The teams are particularly successful in places where representatives of the Roma community are engaged.

In his speech, Amalipe Chairman Deyan Kolev stressed that Roma who are qualified teachers represent the best guarantee for the irreversibility of educational integration. Every year, the number of Roma teachers is increasing and the geographic reach is also expanding: they are coming not only from Northwestern Bulgaria and from Sliven, but also from the whole country. Today there are practically no serious obstacles for those wishing to study in higher education institutions, so let's motivate thousands of Roma boys and girls to study in pedagogical specialties, Kolev urged. He also called for teachers to engage actively in the introduction of intercultural education, which helps Roma children feel proud of their identity and create tolerant relations among all children.

The subsequent discussion was moderated by Yosif Nunev. Stella Kostova from Sliven raised the issue of desegregation and the lack of policies in this direction. In response, Minister Valchev stated that he was ready to initiate legal changes that would make possible the desegregation not only of the separate classes in the ethnically mixed schools (which is already available under Article 99, Paragraphs 4 and 6 of the LPSE), but also of the separate schools in large cities.

Silvia Stancheva from Shumen raised the question of the abolition of the fees for kindergartens, arguing that children from the poorest and marginalized families should have longer training before the first grade. Minister Valchev assured that the Ministry of Education and Science supports the abolition of the fees at least for the mandatory 5 and 6 years of age and seeks to do so by 2019.

Anatoly Georgiev from the village of Dolni Tsibar made concrete proposals to support unified schools and introduce vocational education in them. The introduction of Roma mother tongue and support for the development of intercultural education were also widely discussed. How to raise the prestige of the teaching profession was one of the topics that sparked the most lively debates.

Обобщавайки дискусията, доц. Нунев сподели, че сегашните роми-учители и студенти имат щастието да не са самотни единици, така както е било преди десетилетия. В същото време те имат моралното задължение и отговорност да поведат след себе си стотици и дори хиляди: това ще промени не само общността, но и цялата ни образователна система.

Summing up the discussion, Mr. Nunev said that Roma teachers and students are fortunate not to be lonely, as it was decades ago. At the same time, they have the moral duty and responsibility to lead hundreds or even thousands: this will change not only the community but our entire education system.

КОГАТО „ЗАЕДНО УСПЯВАМЕ“ ИЛИ КАК ПРЕМИНА ПЪРВОТО ЗЕЛЕНО УЧИЛИЩЕ ПО ПРОЕКТ „ЗАЕДНО НАМИРАМЕ РЕШЕНИЯ“

В петте дни от 29ти април (неделя) до 3ти май (четвъртък) в комплекс „Лесопарка“, гр. Лясковец се проведе първото зелено училище „Заедно ще успеем“ в изпълнение на двугодишния проект „Заедно намираме решения: образователна интеграция в мултикултурна среда във Велико търновска област“. В продължение на тези 5 дни група деца от училищата включени в проекта, от цялата област Велико Търново заедно

WHEN “WE SUCCEED TOGETHER” OR THE FIRST SCHOOL CAMP HELD UNDER THE PROJECT “TOGETHER WE FIND SOLUTIONS”

The first school camp “Together we will succeed” was held from April 29th (Sunday) to May 3rd (Thursday) in the “Lesoparka” complex, Lyaskovets, in the implementation of the two-year project Together we find solutions: educational integration in a multicultural environment in Veliko Tarnovo Region. For 5 days, groups of children from the schools involved in the project made

успяха да завържат нови приятелства, да научат нови неща, да открият заровено съкровище, да участват в турнир по волейбол и още редица други дейности. С много незабравими емоции, игри и нестихващ ентузиазъм преминаваха всички сесии и обучения. Учениците разделени на четири групи обозначени с различен цвят – жълта, червена, зелена и синя група, работиха като екип, бяха сплотени и единни с общата цел да представят отбора си.

Зеленото училище се проведе под надслов „Заедно ще успеем“. В опознавателната среща в началото на всички ученици беше зададен въпроса как биха довършили изречението „Заедно ще успеем...“, какво очакват да се случи в тези дни- какво очакват да научат, да постигат и да преживеят. Но отговорът на въпроса съвсем надмина очакванията и на учениците и на учителите им. Всички заедно успяха да се забавляват докато работят, да откриват себе си, да се почувстват значими с постиженията си и най-вече да се запознаят с нови връстници, да установят нови контакти и да разширят своя кръгзор.

Заедно учениците представяха своите населени места в групата по екскурзоводство с ръководител Галина Дечева, научиха се да работят в екип и да разрешават

new friends learned new things, find buried treasures, and participated in a volleyball tournament. All sessions and trainings passed with many unforgettable emotions, games, and enthusiasm. Students were divided into four groups tagged with different colors - yellow, red, green and blue. They worked together as a team, and were united with a common goal to present their teamwork in the best way.

The school camp was held under the slogan “Together We Will Succeed”. At the beginning all students were asked the question: how they would finish the sentence “Together we

will succeed ...” what they expect to happen in the following days - what they expect to learn, and to experience. But the answer to the question far surpassed the expectations of both students and their trainers. All together, they managed to have fun while working, to discover themselves, to feel significant with their achievements and especially to get acquainted with new peers, to establish new contacts and to broaden their horizons.

Together, the students presented their settlements in the guided tour group headed by Galina Decheva, learned to work in a team and resolve conflicts, mentored by Nedelcho Nedelchev, learned more than 10 traditional dances under

конфликти с ръководител Неделчо Неделчев, разучиха над 10 хора под ръководството на Гергана Димитрова, оцеляваха в дивата природа заедно с ръководител Пресиян Стефанов, разучиха посоките, ориентирането в природата заедно с Петя Калчева, проведеха футболен и волейболен турнир със съдействието на ръководителя на групата от ОУ „Бачо Киро“, гр. Бяла Черква – Асен Георгиев и ръководител Валери Ангелов; изработиха

подаръци на родителите си с техниката декупаж заедно с лъчезарната ръководителка Магдалена Атанасова, разпяха се и научиха повече за музиката и за нотите под ръководството на Сава Матеев, а след това вече, по време на вечерната анимация, забавленията и усмивките бяха задължителен реквизит за участие. Дори най-притеснителните деца намериха приятели, най-подценявателите събраха смелост и решителност да се изявят и станаха откритията на зеленото училище, всички намериха по нещо, което беше различно от ежедневието им, неповторимо по същността си и вдъхновяващо за тях.

Раздялата в края на престоя беше трудна за всички, заедно успяхме да станем единни и ентузиазирани за успехи и изяви и си обещахме, че **ЗАЕДНО ЩЕ УСПЕЕМ.**

the leadership of Gergana Dimitrova, survived in the wild along with the Presian Stefanov, studied the directions, the orientation in nature together with Petya Kalcheva, held a football and volleyball tournament with the assistance of Assen Georgiev and Valeri Angelov; made gifts to their parents with the decoupage technique together with Magdalena Atanasova, learned more about the music and the notes under the direction of Sava Mateev, and then, during the evening animation, the fun and the smiles were a compulsory requisite for participation . Even the most shy children found friends, the most underestimated gathered courage and determination to make themselves known and became the discoveries of the school camp, everyone found something that was different from their everyday life, unique in their essence and inspirational for them.

At the end of the camp it was difficult for everyone to left, because together we were able to become

united and enthusiastic for success and we promised to **SUCCEED TOGETHER**

ОСНОВНИ ПОСЛАНИЯ ОТ КОНФЕРЕНЦИЯТА СЪСТОЯНИЕ НА РОМСКАТА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ: ОТ ИНОВАТИВНИЯ МОДЕЛ В ЧАС ДО ИНОВАТИВНОТО УЧИЛИЩЕ

Необходимост от пре-стартиране на процеса на десегрегация в образованието, инвестиция в ранното детско развитие (вкл. чрез премахване на таксите за детски градини) и впечатляващ консенсус по основните изводи и препоръки към глава „Образование“ на Гражданския мониторингов доклад бяха основните елементи, около които се обединиха участниците в конференцията „Състояние на ромската образователна интеграция: от иновативния модел в час до иновативното училище“. **Безпрецедентно високо дипломатическо и педагогическо присъствие, както и участие на политическо ниво от основните заинтересовани страни характеризираха форума.** Омбудсманът Мая Манолова, заместник-министър Деница Сачева, заместник-министър Зорница Русинова, кметът на Габрово Тая Христова, Н. Пр. Денис Кнобел (посланик на Швейцария и съ-председател на Посланическата група за ромско включване), представители на две генерални дирекции на Европейската комисия и председателят на Център Амалипе Деян Колев дискутираха пред 7 посланика, дипломати от още 4 посолства, над 200 директори на училища и детски градини, както и пред представители на неправителствени организации от цялата страна. Конференцията се проведе на 14 май в София и бе организирана от Център „Амалипе“ и НМД под патронажа на Посланическата група за ромско включване, с финансовата подкрепа на Фондация „Фридрих Еберт“.

Поздравления за доклада – той показва, че

KEY MESSAGES FROM THE CONFERENCE THE STATE OF ROMA EDUCATIONAL INTEGRATION: FROM THE INNOVATIVE MODEL TO THE INNOVATIVE SCHOOL

The need of restarting of the process of desegregation in education, an investment in early childhood development (including removing fees for kindergartens) and an impressive consensus on the main conclusions and recommendations for chapter “Education” in the [Civil society monitoring report](#), were the main topics of the conference

“The state of the Roma educational integration: from innovative model in class to innovative school”. One of the main characteristics of the forum was the unprecedented attendance of diplomats and pedagogues, as well as political figures on high level positions. The ombudsman Mrs. Maya Manolova, Deputy minister of education Mrs. Denitsa Satcheva, deputy minister of social policy Mrs. Zornitsa Russinova, the mayor of the town of Gabrovo – Mrs. Tanya Hristova, H.E. Denis Knobel (Ambassador of Switzerland and co-chair of the Roma Inclusion Ambassadors Group), representatives of two General directorates of the European Commission and the chairman of Amalipe Center Mr. Deyan Kolev, discussed in front of 7 ambassadors, diplomats from 4 embassies, over 200 headmasters of schools and kindergartens, as well as representatives of NGOs from all around the country. The conference was held on 14th of May in Sofia and was organized by Amalipe Center for Interethnic Dialogue and Tolerance and the National Network of Children under the patronage of the Roma Inclusion Ambassadors Group (RIAG) with the financial support of “Friedrich Ebert” Foundation.

‘Congratulations on the report – it shows that the society

гражданското общество има капацитет да поставя сериозните теми и да организира дебат около тях, приветства участниците омбудсманът Мая Манолова. Тя подчерта, че инвестицията за интеграция е най-възвръщаемата инвестиция и предложи 4 стъпки за ускоряването ѝ:

1. Задължително и безплатно предучилищно образование от 4 годишна възраст: премахване на таксите за детска градина в тази възраст;
2. Да бъде подкрепена десегрегацията на кварталните „ромски“ училища;
3. Подкрепа на пълния обхват на децата и учениците като се спре закриването на детски градини и училища в селата;
4. Превръщане на родителите в реален партньор. Националният омбудсман поема ангажимент да инициира кампания за премахване на таксите за детски градини, както и да продължи да поставя въпроса за интеграцията.

Заместник-министърът на образоването Деница Сачева представи политиката на МОН, в която пълният обхват в предучилищна и училищна възраст е основен приоритет. Механизмът за обхват, който ангажира всички заинтересовани страни, ще стане постоянна политика и предстои Постановление на Министерски съвет в тази посока. От тази година училищата ще получават допълнително финансиране за работа с ученици от семейства с нисък образователен статус, за което са заделени 35 млн. лв. Предстои одобряването на два големи системни проекта по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, които имат тясна връзка с образователната интеграция. До няколко месеца ще бъдат отпечатани и нови учебници по майчините езици, вкл. по ромски език.

has a capacity for recognizing important topics and to debate on them”, greeted the participants the National Ombudsman Mrs. Maya Manolova. She pointed that the investment in integration is the most rentable investment and proposed 4 steps for its acceleration:

1. Mandatory and free preschool education starting from the age of 4; removing fees for kindergarten in this age range.
  2. Additional support for desegregation of the so-called “Roma” neighborhood schools;
  3. Additional work on reaching every child and student by ending the practice of closing kindergartens and schools in the villages;
  4. Involving the parents as a real partner in these activities
- The Bulgarian ombudsman took commitment to initiate a campaign for removing fees in kindergartens, as well as to continue being active on the topic of integration. Two weeks later she initiated the promised campaign: see information [here](#)

The deputy minister of education Mrs. Denitsa Satcheva presented the policy of the Ministry of Education, in which the full enrollment in preschool and school age is a main priority. The mechanism for reaching it, that involves every stakeholder, will be permanent policy and soon there will be a Decree of the Council of Ministers on the topic. From this year the schools will get additional financing for their work with students from families with low educational status, and for this 35 million lev will be spent. Two big system projects will be endorsed in Operational

Program “Science and education for smart growth”, that are connected to the educational integration. In a few months new textbooks in mother language will be produced, including textbooks in Roma.

Deputy Minister Satcheva pointed out the problems and challenges as well:

УЧИЛИЩЕ
SCHOOL

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

AMALIPE - CENTER FOR
INTER-ETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE

MONTHLY
NEWSLETTER

AMALIPE CENTER FOR
INTER-ETHNIC DIALOGUE
AND TOLERANCE

MONTHLY
NEWSLETTER

ЦЕНТЪР ЗА
МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН

УЧИЛИЩЕ
SCHOOL

Зам.-министър Сачева посочи и проблемите / предизвикателствата:

- Ранното детско развитие и таксите за детски градини: въпреки че с писмо от министър Вълчев до общините е поискано те да намалят таксите за задължителната предучилищна възраст в съответствие с по-високата субсидия от държавния бюджет, която получават, не всички са го направили. МОН ще предложи намаляване на възрастта на задължителното предучилищно образование от 5 на 4 години, като вероятно това ще върви и с предложения за отпадане на таксите. Правим разчети, но все още не мога да се ангажирам със срокове, бе искрена г-жа Сачева;

-Миграцията на деца с родителите си в различни държави в Западна Европа, като най-важният проблем е как да продължим тяхното образование в сътрудничество с другите държави. Вече имаме положителни отговори за сътрудничество в тази насока от Германия, Испания, Португалия и др.;

-Десегрегацията продължава да е проблем: променихме Наредба 10, за да дадем възможност ромските деца в големите градове да се записват и в училища извън ромските квартали, но очевидно това не е достатъчно;

-Необходимостта от роми-учители, които ще помагат за интеграцията на терен.

С поздравления за високото качество на глава „Ефект на основните образователни политики върху ромската интеграция” започна приветствието си **Денис Кроули, началник на отдел в ГД „Образование” на Европейската комисия**. Впечатлен съм и от мобилизацията около доклада – пълната зала и присъствието на всички заинтересовани страни, очевидно Амалипе е добър пример за мобилизация. Г-н Кроули изрази удовлетворение и от консенсуса около изводите и препоръките.

Три въпроса са ключови за образователната

- Early child development and fees for kindergartens: although the municipalities were asked by an official letter from Minister Valchev to lower the taxes for the mandatory preschool age in regard to the higher budget funding, not every municipality did that. The Ministry of Education will suggest lowering the age of mandatory preschool education from 5 to 4 years, and removing the taxes for kindergarten.

-Migration of children with their parents in different countries in Western Europe, as in this case the main problem is how to continue their education in cooperation with the other countries. There is a positive answer for partnership in this direction from Germany, Spain, Portugal and others.

- Desegregation is still a challenge: Ordinance 10 was changed to give a chance to the Roma children in big cities to attend schools outside the Roma neighborhood, but this is obviously not enough;

-The need of Roma teachers to help with integration on the field in the communities.

Mr. Denis Crowley, head of unite in DG EAC of the European commission started his speech with compliments on the high quality of chapter “The effect of the main educational policies for Roma integration”. “I’m impressed by the great mobilization about the report – the full hall and the presence of all stakeholders, apparently Amalipe is a good example for mobilization.” Mr. Crowley expressed his satisfaction from the consensus around the conclusions and the recommendations too.

Three questions are key for the educational integration, according to the representative of the European

интеграция, според представителя на Европейската комисия: ранното образование, пълния обхват и десегрегацията. Участие на ромските деца в ранното образование е малко и трябва да се увеличи с всякакви средства. В Румъния се дава безплатна храна и ефектът е незабавен. Има напредък и в България, но има и какво още да се желае. Миграцията и не-прекъсването на образованието на децата е важно и сме готови да помогнем за решаването на този проблем. Особено се радвам, че всички тук осъзнават колко е важна десегрегацията и не се страхуват да използват това понятие. Ще продължим да подкрепяме усилията ви чрез финансиране и обмен на успешен опит, каза г-н Кроули.

Н. Пр. Денис Кнобел (посланик на Швейцария и съ-председател на Посланическата група за ромско включване) изрази задоволство от „впечатляващо присъствие на посланици и институции. Една от целите на Посланическата група е застъпничество и подпомагане гласът на ромските организации да бъде чут. Затова подкрепяме тази конференция под патронажа на Групата. Втората причина е самият доклад. Неговото качество е високо. Чудесно е, че ЕК дава шанс на гражданските организации и иска мнението им наравно с правителствата

Посланик Кнобел изрази мнение, че в цяла Европа има добри ромски стратегии, но въпросът е в изпълнението им. Той сподели 2 неща от опита на програма „Здраве и Образование за Всички”, финансирана от Швейцарската програма за сътрудничество: безплатното предучилищно образование и добрият напредък по въвеждането на позицията на образователния медиатор.

С поздравления за доклада и неговия конструктивно-критичен подход започна приветствените си думи **Хелене Кортлендер, директор на Фондация „Фридрих Еберт”, офис България**. Когато расистките движения стават силни, интеграцията е още по-важна, посочи г-жа Кортлендер.

След приветствената част **Деян Колев** представи препоръките от глава „Ефект на основните образователни политики върху ромската интеграция” на Гражданския мониторингов доклад за изпълнението на Националната стратегия на Република България за интеграция на ромите. Те са насочени към МОН, Народното събрание и общините и предлагат конкретни мерки за повишаване на обхвата в

commission: early education, full scope and desegregation. The participation of Roma children in early education is not high and has to be increased with all means. Children receive free meals in Romania, which has an immediate effect. There is progress in Bulgaria too, but there is more to be done. The migration and the continuation of education is important and we are ready to help with this problem. I’m glad that everyone here realizes how important desegregation is and is not afraid to use this term. We will continue to support your efforts with financing and exchange of good practices, said Mr. Crowley.

His Excellency Denis Knobel (Ambassador of Switzerland and co-chair of the Roma Inclusion Ambassadors Group) expressed his satisfaction from the “impressive presence of ambassadors and representatives of institutions”. One of the main tasks of the Ambassadors Group is advocacy and support so the voice of the Roma organizations can be heard. So we support this conference that is held under the patronage of the Ambassadors Group. The second reason is the report. Its quality is very good. It is excellent that the European commission is giving the chance to the civil organizations and wants their opinion alongside the governmental opinion. ’

Ambassador Knobel shared his opinion, that in Europe there are good Roma strategies, but the challenge is their implementation. He shared two things from the experience of programme “Health and education for all”, financed by the Swiss programme for partnership: free preschool education and good progress in implementing the position of the educational mediator.

With compliments for the report and his constructive and critical approach started her speech **Mrs. Helene Kortlander, head of the Bulgarian office of the “Friedrich Ebert” Foundation**. When racist movements grow stronger, the integration is even more important, said Mrs. Kortlander.

After the greetings **Mr. Deyan Kolev** presented the recommendations from Chapter “The Effect of the main educational policies in regard to Roma education” from the [Civil monitoring report for the implementation of the National strategy of Republic of Bulgaria for Roma Integration](#). They are dedicated to the Ministry of Education, The Parliament and the municipalities and suggest specific measures for increasing the reach in preschool education, prevention of students leaving

предучилищно образование, превенция на отпадането от училище, десегрегация, промяна в системата на финансиране, въвеждане на интеркултурно образование. Председателят на Амалипе благодари на Министерството на образованието и науката за съдействието при изработването на доклада и за политическия диалог с ромските организации, в резултат на който част от препоръките вече са в процес на изпълнение. Препоръките вижте тук.

В отговор зам.-министър Сачева подчерта, че дейността на МОН е в съответствие с много от препоръките. Тя прие препоръката МОН да провери специално дали се изпълняват чл. 99, ал. 4 и 6 от Закона за предучилищното и училищното образование, които забраняват формиране на сегрегирани паралелки в етнически смесените училища.

Кметът на община Габрово Таня Христова наблегна на препоръките за ре-старт на процеса на десегрегация. Въпреки че ромите в Габрово са малко, не са в гето и живеят при съвсем прилични условия, предразсъдъците, не-толерантността и погрешни действия на някои училищни директори са довели до обособяване на „ромско“ училище. То е близо до центъра на града, с добра материална база, но е ... сегрегирано, защото ромските деца от целия град биват насочвани към него, а българските деца от района посещават други училища. Затова с партньорите от Център Амалипе поведохме борба за тежкото решение училището да бъде закрито, а учениците му - да бъдат интегрирани във всички други габровски училища и така да избегнем сегрегацията на друго училище. Въпреки страховете на мнозина, общинският съвет взе решение за закриване на училището и от септември 2018 в Габрово няма да има „ромско“ училище.

Най-сериозното предизвикателство е да спечелим мнозинството и за целта е нужно да използваме култура, спорт и всичко друго, което ни обединява, каза г-жа Христова. Предучилищното образование е императивно нужно и всички средства в тази насока са инвестиция, а не разход.

Образователната интеграция върви ръка за ръка със социалната работа, заяви **зам.-министър Зорница Русинова**. Бедността и сегрегацията са проблемите, които трябва да бъдат разрешени, а за да успеем с интеграцията трябва да сме заедно, както днес – централна и местна власт, НПО и местни общности.

school, desegregation, a change in the financing system and implementing intercultural education. The Chairman of Amalipe expressed his gratitude to the Ministry of Education for the cooperation in creating the report and for the political dialogue with the Roma organizations; as a result some of the recommendations are already in process of implementation. The presentation and recommendations can be found [here](#).

As answer deputy minister Sacheva emphasized that the actions of the Ministry of Education are in accordance with many of the recommendations. She accepted the recommendation the Ministry to check if art. 99, p. 4 and 6 from the Law of preschool and school education is executed, so all segregated classes in multiethnic schools are forbidden.

The Mayor of Gabrovo Municipality Mrs. Tanya Hristova emphasized on the recommendations to restart the process of desegregation. Although the Roma people in Garbovo are a small number, they don't live in a settlement and they live in good conditions, the stereotypes, the lack of tolerance and the wrong actions of some school headmasters ended in creating a "Roma" school. It is near by the central part of the town has good facilities but it is... segregated, because the Roma children from the whole town are directed to it and the Bulgarian children from the region are attending different schools. So in partnership with Amalipe Center we started a fight for the school to be closed and its students to be integrated in all other schools in town so we can prevent segregation. The Municipality council made the decision of closing the school and from September 2018 in Gabrovo there's not going to be a "Roma" school.

The most serious challenge is to win the majority and for this task we need to use culture, sport and every other mean that unite us, said Mrs. Hristova. Preschool education is imperative need and every action in this direction is investment, not a cost.

The educational integration goes alongside with social work, said **Deputy Minister of labor and chair of Human Resources Development OP Zornitza Russinova**. The poverty and segregation are the problems, that have to be solved and for us to succeed with integration we have to be working together as we are today – the government and local authorities, NGOs and municipalities.

Deputy Minister Russinova expressed her fear in seeing the protests against social housing in a lot of cities, as well as the social resistance against some of the integration measures.

Зам.-министър Русинова не скри тревогата си от протестите срещу социалните жилища в много градове, както и от обществената съпротива срещу част от интеграционните мерки. Тя подчерта важноста на обвързването на дигитализацията със социалното включване: дигиталната изолация е страшна и не бива да я допуснем.

Присъединявам се към поздравленията за авторите на доклада, каза **Дора Крумова от ГД „Заетост“ на Европейската комисия**. Констатираното в България е подобно на констатираното на ниво ЕС: единствената сфера на напредък е образованието, като напредъкът е в обхвата, но имаме проблем в сегрегацията. Ранното детско развитие е сериозно предизвикателство, а предлаганите от доклада мерки са резонни и могат да бъдат подкрепени от Европейския социален фонд.

Г-жа Крумова отправи две послания:

- не само таргетираните мерки, но и системните операции имат ефект върху ромската интеграция, нужно е съчетаване на таргетираните и основни мерки;
- «как го правим» е по-важно от «колко»: при сравними нива на разходите, резултатите на държавите са различни. Важно е да използваме европейските и националните пари ефективно и ефикасно

Обобщавайки сесията Деян Колев подчерта, че изводите от глава „Ефект на основните образователни политики върху ромската интеграция“ на Гражданския мониторингов доклад срещат одобрението на основните заинтересовани страни. Важно е те да бъдат последвани от конкретни действия – с участието на основните заинтересовани страни.

She emphasized on the importance of “digitalization with social inclusion: the digital isolation is scary and should be prevented.

I'm joining the congratulations for the authors of the report, said **Dora Krumova, representative of DG “Employment” in the European commission**. What we have found in Bulgarian is similar on European level: the only area that shows progress is education, in which the progress is with the reach, but we have a problem with segregation. Early child development is a serious challenge and the suggested measures are reasonable and could be supported by the European social fund.

Mrs. Krumova had two messages for the audience:

- not only the targeted measures, but system operations have an effect on the Roma integration. It is necessary the target and main measures to be combined.
- “how we do it” is more important than “how much”: at similar levels of costs, the results of some of the countries are different. It is important to use the European and national money effectively.

As a conclusion Mr. Deyan Kolev emphasized, that the conclusions in chapter “The Effect of main educational policies in regard to Roma education” of the Civil monitoring report are endorsed by the main stakeholders. And it is important to be followed by specific actions with the participation of main stakeholders.

БАСКЕТБОЛНА ЗВЕЗДА ОТ САЩ ГОСТУВА НА ОБУ “П.Р.СЛАВЕЙКОВ”, С.ДЖУЛЮНИЦА

Истинска “бура от баскетболни емоции” връхлетя днес (10.05.2018г. - б.а.) в ОБУ “П.Р. Славейков”, с. Джулюница. Причината беше гостуването на баскетболната звезда от САЩ Джими Хънт.

Роден в Ню Йорк, завършил университет в Ню Хемпшир със специалности спортен мениджмънт и математика, играл в НБА, участник в 8 Мача на звездите и 6 пъти финалист в Конкурса по забивки - ето, това е само част от звездната кариера на Джими Хънт.

Баскетболистът живее в България от няколко години. Бил е състезател от отборите на гр. Ямбол, “Балкан”-Ботевград и “Левски” - София. Успоредно със спортната си кариера в България, Джими Хънт организира и “Баскетболна лаборатория” и Масٹر клас, в които организира индивидуални тренировки с подрастващи на възраст между 12 и 14 години.

Гостът остана очарован от посрещането на училищното ръководство в лицето на директора - Даниела Христова, но най - много се зарадва на децата, които го очакваха с нетърпение във физкултурния салон. Посрещнат с аплодисменти, знаменитият спортист веднага стана обект на тяхното възхищение. Спортистът разказа за себе си, за своята спортна кариера и отговори на много въпроси, които вълнуваха децата.

A BASKETBALL STAR FROM THE USA IS VISITING PRSLAVEYKOV UNIFIED SCHOOL IN DZHULYUNITSA

A “Storm of Basketball Emotions” hit today (10.05.2018) at PR Slaveykov Unified School in Dzhulyunitsa village. The reason was the visit of the US basketball player Jimmy Hunt.

Born in New York, he graduated from New Hampshire with sports management and mathematics, played in the NBA, participant in 8 Tournaments of Stars and 6-time finalist in the Dice Competition - that's just part of Jimmy Hunt's star career.

The basketball player has lived in Bulgaria for several years. He has been playing for the teams of Yambol, Balkan - Botevgrad and Levski - Sofia. Along with his sports career in Bulgaria, Jimmy Hunt also organizes Basketball Lab and Master Class, where he organizes individual training with adolescents between the ages of 12 and 14.

Най - интересната част от срещата бяха двете тренировки, които баскетболистът проведе под формата на щафетни игри и с елементи от баскетбола. Учениците се постараха да изпълняват правилно поставените задачи. Баскетболният празник завърши с игра, в която се включи и самият Джими Хънт, демонстрирайки баскетбол от “друга, звездна планета”. Вълнението на децата от досега с баскетболната звезда подсказа, че със сигурност контактът му с тях ще остави ярка диря в спомените им.

Вижте повече снимки от събитието [ТУК](#)

The guest was fascinated by the welcoming of the school leadership in the face of the principal Daniela Hristova, but he was most delighted by the children who were eagerly awaiting him in the gym. Welcomed with applause, the celebrated athlete immediately became the subject of their admiration. The athlete told about himself, about his sporting career and answered many questions that excited the children.

The most interesting part of the meeting was the two exercises that the basketball player held along with the students. The pupils have endeavored to perform the correct tasks. The basketball feast ended with a game involving Jimmy Hunt himself, demonstrating basketball from “another, starry planet.”

More photos of the event see [here](#).

NEWSLETTER

**ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ
И ТОЛЕРАНТНОСТ АМАЛИПЕ**

.....
**AMALIPE CENTER FOR
INTERETHNIC DIALOGUE AND TOLERANCE**

**В. Търново 5000 п.к. 113
Тел.: 062/ 600 224
www.amalipe.com
[email:office@amalipe.com](mailto:office@amalipe.com)**

www.amalipe.com

2018